

عنوان مقاله:

نماد شناسی نقش پرنده در قالی های ایران و هند

محل انتشار:

فصلنامه پیکره، دوره 7، شماره 14 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

بهزاد نیک اندیش - کارشناس ارشد فرش. دانشکده هنر و معماری. دانشگاه کاشان. ایران

شبهم عسکری - کارشناس ارشد مدیریت فرش. دانشکده هنر و معماری. دانشگاه کاشان. ایران

امیرحسین چیت سزایان - استادیار، دانشکده معماری و هنر. دانشگاه کاشان. ایران

خلاصه مقاله:

نقوش به کار رفته در قالی های ایران و هند، سرشار از مفاهیم و معانی نمادینی است که در بستر زمان، از اساطیر، فرهنگ ها و اعتقادات مردمان دو کشور نشأت گرفته است. پرنده چه به صورت نقش مایه عام و چه به شکل خاص، در بسیاری از فرش ها حضور دارد و نمادی از رهایی و آزادی است که انعکاس آن در طرح فرش که اغلب گلزار و بوستانی زیبا را در مقابل دیده مخاطب می نشانند، آیتی الهی و تمثیلی از بهشت است. با نگاهی گذرا به آثار تاریخی، ادبی و هنری درمی یابیم که مفهوم نقش پرنده در زندگی فکری و اجتماعی بشر از نقش و جایگاه مهمی برخوردار بوده است. از آنجا که نقش ها و نگارهای گذشته پیوندی عمیق با اعتقادات اساطیری و نمادهای باستانی بسیار دور دارند. مسئله این پژوهش چیستی مفاهیم نمادین در فرش های ایران و هند است و هدف آن، آگاهی از مفاهیم نمادین پرنده و چگونگی حضور این نقش مایه در فرش های دو کشور است. این که نقوش پرنده موجود در فرش های ایران و هند چگونه اند و مفهوم نمادین آن ها چیست سوالاتی است که در پژوهش حاضر به آن پاسخ گفته می شود. این پژوهش به روش کتابخانه ای انجام شده و نتیجه آن به صورت توصیفی و تحلیلی ارائه شده است. یافته های این مقاله نشان می دهد که نقوش پرنده ای که در فرش های این دو کشور آورده شده برآمده از اساطیر، اعتقادات و مفاهیم گسترده ای است که کمابیش در هر دو کشور به صورت مشترک با اندک تغییراتی رسم شده است و مبین هنر و فرهنگ آن هاست.

کلمات کلیدی:

ایران، هند، نماد، پرنده، قالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/964804>

